

1. Basisregels

Werken in besloten ruimtes is risicovol. Je mag pas starten als je zeker weet dat:

1. bekend is in welke besloten ruimte je gaat werken.
2. de ruimte veilig is om te betreden.
3. de vluchtweg vrij en bereikbaar is.
4. jouw werk niemand anders in gevaar brengt, ook niet in een andere ruimte of verderop in het schip.

Als je dit niet zeker weet, dan stop je en doe je eerst de check.

2. Wanneer geldt deze procedure

Deze procedure geldt voor elke ruimte met beperkte toegang en slechte ventilatie, zoals:

- Tanks
- Dubbele bodems
- Pijptunnels
- Kettingkasten
- Kleine machinekamers en technische ruimtes
- Afgesloten compartimenten
- Putten en piekruimtes
- Andere ruimtes waar gas, damp of zuurstoftekort kan ontstaan.

3. Stop meteen bij deze signalen

Stop direct en ga naar buiten als je één van deze dingen merkt:

- alarm van de persoonlijke gasmeter
- vreemde geur, damp of rook
- verlichting valt uit
- ventilatie valt uit
- je voelt je duizelig, misselijk, krijgt hoofdpijn of prikkende ogen
- je merkt dat ergens anders tegelijk heet werk, schilderen, stralen of reinigen gebeurt
- je weet niet of er nog iemand in deze ruimte zit of in een aangesloten ruimte aanwezig is
- het brandalarm of evacuatiealarm gaat af

4. Redding en noodsituaties

Voordat werkzaamheden starten moet duidelijk zijn:

- hoe iemand snel uit de ruimte gehaald kan worden
- hoe hulp wordt ingeschakeld
- wie toezicht houdt buiten de ruimte
- hoe contact wordt gehouden met de persoon in de ruimte
- leidinggevende en teamleider van de werf is geïnformeerd

5. De basis. De 10 minuten check vóór je start

Deze check doe je altijd. Ook “even snel”. Hou de LMRA bij de hand en volg de stappen.

Stap 1. Is het echt een besloten ruimte

Beperkte toegang + slechte ventilatie + risico op gas, damp of zuurstoftekort.

Zo ja, dan volg je de volgende stappen.

Stap 2. Kijk eerst van buiten. Ga nog niet naar binnen.

Controleer:

- Is de ruimte schoon en vrij van brandbare materialen (vrij van slib, roest, verf, poetslappen, oplosmiddelen, olie. Ook buiten besloten ruimtes.)
- Lopen er leidingen en slangen in of uit de ruimte
- Is de uitgang (vluchtweg) vrij
- Is het donker, nat, glad of rommelig.

Als je twijfelt. Niet naar binnen.

Stap 3. Check of jouw werk anderen kan raken

Vraag jezelf af:

- Kunnen rook, dampen of gassen naar andere ruimtes gaan
- Maak je een ontstekingsbron (slijpen, lassen, branden)
- Kan je ventilatie stroom of leidingen beïnvloeden
- Kan je iemand insluiten
- Kan er iets naar beneden vallen

Bij twijfel: eerst controleren, dan pas starten.

Stap 4. Check of er andere mensen in of rond de ruimte

Controleer of er nog iemand in de ruimte of aangrenzende ruimtes werkt.

Doe minimaal dit:

- Kijk bij de toegang of er gereedschap ligt
- Roep hard. “is er iemand in deze ruimte”.
- Luister goed of je iemand hoort
- Tik op staal en luister.
- Check met je ogen zover je kunt.

Niet zeker? Niet starten.

Stap 5. Lucht meten

Voordat je naar binnen gaat:

- Meet met een multigas meter
 - Zuurstof tussen 19,5% en 21%.
 - Brandbaar lager dan 10% lel.
 - Toxische waarden binnen veilige grens
- Zet je persoonlijke meter aan

Geen meter of niemand kan meten? Dan ga je niet naar binnen.

Ventileren alleen is geen garantie.

Stap 6. Ventilatie

- Zorg voor ventilatie vóór en tijdens het werk
- Ventilatie moet rook, dampen en gassen afvoeren
- Zet compressoren en uitlaten zo dat ze geen vuile lucht aanzuigen

Stopt ventilatie? Dan stop jij ook.

Stap 7. Verlichting en elektrisch gereedschap

- Gebruik veilige spanning (max 50V wisselspanning - 120V gelijkspanning) of goedgekeurde transformatoren (NEN3140)
- Gebruik explosieveilige (ATEX) apparatuur als er explosiegevaar kan zijn
- Gebruik waar mogelijk gereedschap op perslucht
- Stroomaanvoer staat buiten de besloten ruimte
- Kabels moeten heel, droog en niet gekneld zijn
- Gebruik geen beschadigde stekkers of kabels

Stap 8. Toezicht bij risicovol werk

Bij risicovol werk moet er iemand buiten de ruimte toezicht houden.

Dit geldt bijvoorbeeld bij:

- Lassen, slijpen, stralen of branden
- Werken met verf of oplosmiddelen
- Reinigen met middelen of hogedruk
- Twijfel over ventilatie
- Werken diep in het schip

Deze persoon:

- blijft bij de toegang
- houdt contact met de medewerker binnen
- kan hulp inschakelen
- gaat niet zonder bescherming naar binnen

Geen toezicht? Dan geen risicovol werk.

Stap 9. Pbm

Basis PBM

- Veiligheidshelm
- Veiligheidsschoenen
- Handschoenen
- Veiligheidsbril

Aanvullende PBM afhankelijk van het werk

- Overdruk-lashelm bij lassen
- Slijphelm met overdruk bij slijpen
- Gehoorbescherming bij lawaai
- Ademlucht bij risico op dampen of zuurstoftekort.

Twijfel over de lucht? Ga de ruimte niet in.

Stap 10. Start pas als alles klopt

Als één stap niet in orde is, dan start je niet.

6. Tijdens het werk

- Houd mondeling contact met degene die toezicht houdt.
- Werk netjes, geen rommel laten liggen.
- Stop direct bij klachten of alarm van de gasmeter.
- Houd de fysieke toestand van de medewerker in de besloten ruimte in de gaten.
- Blijf meten en blijf ventileren.

7. Na het werk

- Controleer of niemand meer in de ruimte is.
- Controleer of er geen brandgevaar is (bij heet werk).
- Haal alle gereedschappen, kabels en slangen uit de ruimte.
- Ruim álles in de ruimte op, laat niets achter.
- Sluit openingen veilig af.
- Meld bijzonderheden aan de leidinggevende (lucht, lekkage, bijna-incident).

8. Regel voor iedereen op de werf

Jouw werk mag nooit een ander verrassen.

Werk je met vonken, rook, dampen, druk, stroom of leidingen (afsluiters, kleppen)?

Controleer dan altijd of ergens anders iemand gevaar kan lopen.

LMRA - Werken in besloten ruimtes

Eerst checken. Dan pas naar binnen.

Dit is een besloten ruimte als:

Twijfel? Behandel het altijd als een besloten ruimte.

- toegang beperkt is
- ventilatie onvoldoende is
- er risico is op gas, damp of zuurstoftekort

De 10-minuten check (altijd doen)

1 Kijk eerst, ga nog niet naar binnen

Rommel, slib, roest, verf, leidingen, natte of gladde vloer, slechte verlichting.

2 Kan mijn werk anderen raken?

Rook, damp, gas, vonken, afsluiters, ventilatie of vallend materiaal.

3 Is er nog iemand in of naast de ruimte?

Roep, kijk, luister en controleer ook aangrenzende ruimtes.

4 Is er gemeten?

O₂ 19,5–21%

Brandbaar gas < 10% lel

Toxisch oké

Geen meter = niet naar binnen.

Afwijkende waarden = niet naar binnen.

5 Ventilatie aan en blijft aan

Stopt ventilatie = jij stopt.

6 Elektra en licht veilig

Kabels heel en droog, geen beschadigde stekkers, veilige spanning gebruiken.

7 Toezicht buiten bij risicovol werk

Zorg dat je contact kunt houden (stem, portofoon of zicht).

Bij lassen, slijpen, verf, reinigen of twijfel over ventilatie.

8 Juiste PBM

Basis PBM en aanvullende PBM aanwezig.

Bij luchtgevaar alleen onafhankelijke ademplucht.

9 Weet ik hoe ik eruit kom

Is de vluchtweg vrij en bereikbaar. Zijn er geen obstakels.

10 Alles oké?

Ja = starten.

Nee of twijfel = niet starten.

Stop meteen als:

- De gasmeter alarm geeft
- Je iets ruikt, ziet of hoort dat niet klopt
- Je duizelig, misselijk of licht in je hoofd wordt
- Ventilatie uitvalt
- Je hoort dat elders tegelijk risicovol werk gebeurt
- Je niet meer zeker weet of er iemand in de buurt is

Ga direct naar buiten en zorg eerst dat de situatie weer veilig is.